

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie niewylaczajac niedziel i swiat o godzinie 8 rano.

Biuo Redakcji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjacki...
Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct.

Numer kosztuje 6 centów.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie jedynie i wyłącznie:
Biuo Administracji „Dziennika Polskiego”, Plac Marjacki 1. 617 w domu pana Kisielki.

!! Czas odnowić przedpłate !!

Na prowincji: kwartalnie zł. 6.— ct. miesięcznie zł. 2.— ct.
We Lwowie: kwartalnie zł. 4 50 ct. miesięcznie zł. 1 50 ct.

„BLUSZCZ”

Wydawnictwo „Dziennika Polskiego” na podstawie zawartej umowy z wydawnictwem „Bluszcza” ma jedyne i wyłączne prawo dawania tego tygodnika po zniżonej cenie.

Obrońca koniacki.

Lwów 27 czerwca.

Zdaje nam się, że nie ma dzisiaj w świecie cywilizowanym człowieka, któryby nie pozostał pod wrażeniem zbrodni popełnionej w Lugdunie. Mówimy o świecie cywilizowanym i o ludziach z głową i sercem. Gdziekolwiek więc dojrzy wiadomość o zamordowaniu prezydenta rzeszypolitej francuskiej, w najdalszym zapomnianym zakątku stałego ładu, jeżeli tam mieszkają ludzie, wrażenie wiadomości musi być potężne i głębokie.

Równocześnie z pierwszą depeszą o zamordowaniu Carnota przyszły także wiadomości, że tłum rzucił się na mordercę i byłoby go z pewnością poszarpał w kawałki, gdyby nie opieka policji. Tylko dotychczas pomoc wojskowego konwoju, dodanego ku opiece i honorowi prezydenta rzeszypolitej, ocaliła życie Cesarzo Santo Hieronymowi. Dalsze telegramy doniosły, że rozwścieklony tłum rzucił się na kawiarnię i sklepy Włochów, bo morderca sam jest Włochem, by w ten sposób dać sobie ulgę.

Nie obciążało to więcej, aniżeli to z natury rzeczy wynikało, sumienia Francuzów, że Ravachol, Vaillant i Henry należeli bezsprzecznie do społeczeństwa francuskiego, nie jest to dla nich ulga, że Cesarzo Santo Hieronimo jest urodzony na ziemi włoskiej. To tylko przypadek, że jego kolebka stała w pobliżu Mediolanu, że pod

lazurówem niebem Włoch oddechał włoskiem powietrzem. Włochy nie są temu winne, a dla Francji nie jest to pocieszeniem.

Genjusz Francji okrył się żałobą, a w tej żałobie uczestniczą wszystkie społeczeństwa i cały świat cywilizowany. A równie, jak powszechną jest żałoba, powszechnem jest także oburzenie, ale nie zwraca się ono specjalnie przeciw żadnemu indywidualowi, ani przeciw żadnemu narodowi, ale przeciw owej wyzutej ze wszelkich więzów społecznych i narodowych bandzie, której jedynym celem jest niszczenie. W dotychczasowych zamachach anarchistycznych, dokonanych bombami dynamitowymi, nie było żadnego momentu osobistego. Nie były one skierowane specjalnie przeciw nikomu. Zamachy były dla siebie celem i miały charakter nieosobisty. Jeżeli jednak konieczność zechce się dopatrzeć kierunku w owych zamachach, wówczas musielibyśmy powiedzieć, że były one wymierzone przeciw społeczeństwu, jako takiemu i że celem ich jest wywołanie „przestraszenia i zamieszania. Zamach przeciw Carnotowi różni się niezawodnie od poprzednich, bo morderca nie rzucił na ślepo pocisku w masę, nie obliczając z góry, w kogo ugodzi. Kierował on tym razem morderczym zamachem wprost przeciw osobie prezydenta rzeszypolitej. W gruncie rzeczy jednak zamach ten nie różni się wiele od poprzednich ani w założeniu, ani w celach. Był on mordercą dla mordercy, a jeżeli Ravachol, Vaillant i Henry rzucali bomby dynamitowe na niewinne ofiary, jedynie dla tego, by wywołać postrach wśród społeczeństwa, to i Cesarzo Santo Hieronimo nie miał innego celu. Że miasto niepewnej bomby, która nie zawsze w czasie eksplozji i miasto kuli, często zawodzącej, uciekł się do dawnej, wypróbowanej broni, że sztylet swój skierował wprost przeciw głowie państwa i zmierzył się odrąbać przeciw prezydentowi rzeszypolitej, to czyni jeno zbrodnię bardziej zastraszającą, ale — istoty rzeczy nie zmienia.

Jest więc zbrodnia, dokonana na Carnocie, zbrodnia anarchistyczna. Ten fakt kwestji nie ulega. Społeczeństwa wiedzą o tem i wspólnie się oburzają. Znikają na chwilę granice państwowe, ustają różnice narodowościowe bo wszystkie czują się solidarnie zagrożonymi. I mają rację. Anarchizm nie jest właściwością żadnego narodu. Cechą jego właśnie beznarodowość i dlatego wszystkie społeczeństwa są równie zagrożone, bo anarchizm jest dla wszystkich równem niebezpieczeństwem. Czy da ono się odwrócić? Niezawodnie. Na widok tego, co się dzieje, można się wyprowadzić do pesymizmu i niedowiarkiem, ale myślimy jeszcze nie stracił wiary w cywilizację i w ludzkość. Wierzymy więc w ratunek, ale boimy się środków ratunkowych. Ich następstwa gotowe być więcej niż przykre, ale niestety, nie będzie można przeciw nim podnieść opozycji, bo one będą wynikiem — obrony koniecznej.

Odmowa sankcji cesarskiej.

Najwyższem postanowieniem z dnia 5. czerwca b. r. odmówił cesarz swej sankcji uchwalonemu przez Sejm krajowy projektom ustaw, w sprawie poboru opłat gminnych od napojów spirytusowych, od piwa i miodu w miasteczkach: Sokolowa, Pruchnik, Krakowiec, Bohorodczany i Maków, oraz w mieście Zaleszczykach. Powodem odmówienia cesarskiej sankcji jest, według rękopisu p. ministra spraw wewnętrznych, okoliczność, że ustanowione tymi projektami ustawy opłaty gminne od napojów, wliczając w nie podwyższone ustawy krajowa z dnia 15. kwietnia 1894 roku dz. u. kr. zn. 33 krajowe opłaty konsumcyjne od spirytusu, napojów spirytusowych i od słodzonych trunków, obciążałyby konsumpcję tych napojów w wymienionych

gminach od roku 1895 począwszy ponad wysokość maksymalną, unormowaną reskryptem ministerjalnym z dnia 30. marca 1891.

Dla opłat gminnych od palonych napojów spirytusowych, tudzież od piwa ustanowioną najwyższą granicę do obciążania tych napojów w Galicji w ten sposób, by dozwolili się mając w przyszłości opłaty gminne, łącznie z pobieranym krajowym dodatkiem konsumcyjnym, nie przekraczały: od jednego hektolitra piwa ustanowionej dotąd od wielu lat najwyższej kwoty 1 zł 70 ct., przy palonych napojach spirytusowych, których zawartość alkoholu da się oznaczyć alkoholometrem, kwoty 11 centów od stopnia alkoholu, albo kwoty 11 zł od hektolitra alkoholu, zaś przy innych palonych napojach spirytusowych, kwoty 5 zł 50 ct. od hektolitra.

Ministerstwo wyraziło zarazem zapatrywanie, że gdy gorące napoje spirytusowe i piwo podlegają w Galicji przymusowemu propinacyjnemu i opłacie propinacyjnej, następnie opłatom krajowym, zbytek obciążenia tych napojów opłatami na cele gminne spowodowałoby znaczny ubytek konsumpcji, a w miarę tego zmniejszenie państwowych podatków, tudzież dochodu z dzierżawy prawa propinacji dla kraju.

W sprawie akcji ratunkowej.

O ile już teraz z relacji prywatnych i urzędowych jeszcze przed zebraniem dokładnych dat i cyfrowych zest wieści odcenić można, tegoroczna klęska powodzi rozmiarami swemi przewyższyła pamiętną w roku 1884. Setki gmin zagrożonych kompletną ruiną, tysiące rodzin bez kawałka chleba, dziesiątki tysięcy morgów na pniu zamulonych — a nadto wiele chat i budynków gospodarskich zniszczonych, nie mówiąc już o stracie w inwentarzu żywym i martwym, o stracie w nawiedzonych powodzią okolicach jest powszechna — dotyka tam zarówno wielkiej jak i małej własności, dotyka finansów państwa, kraju, powiatów i gmin: w uszczuplonych drogach, w niezbędnej konieczności przyjęcia z pomocą nędzy.

Pierwszy obowiązek pomocy — pisze słusznie N. R. — spada na władze publiczne, a więc na skarbnicę państwa i kraju. Kraj zrobi, co do niego należy — o tem nie wątpimy. Państwo jedynie dotąd nie jeszcze nie uczyniło. Dar cesarski, z prywatnej szkatuły udzielony — to dar prywatny, w rachubę nie wchodzi, a zresztą to kropla w morzu w porównaniu z istotną potrzebą. A o wyznaczeniu funduszu ze skarbu państwa, czy to na zapomogę, czy na pożyczki — nie dotychczas nie słyhać. Głucho wszędzie i cicho. Jakkolwiek jednak dotychczasowe bierno zachowanie się rządu centralnego jest do najwyższego stopnia zadziwiającem, to jednak nie chcemy ani na chwilę przypuszczać, ażeby rząd w tej biernoj pozycji pozostał i nadal. Nie mógłby nawet zresztą uczynić tego, choćby tylko z tego powodu, że sama korona pierwsza uznała akcję pomocy za niezbędną. Jest zatem rzeczą wręcz niemożliwą, ażeby kraj ze strony rządu nie doznał pomocy w chwili tak bardzo ciężkiej.

Kiedy wielka klęska ekonomiczna niszczy owoce żmudnej pracy — obowiązkiem państwa jest przyjąć w pomoc, celem zapobieżenia skutkom klęski. Należy nam się to tem bardziej, że Galicja wcale nie jest krajem biernym dla skarbu państwa, ale przeciwnie, obfite owoce zbiera skarb z niej corocznie.

Na radę państwa rząd czekać nie powinien i nie potrzebuje. Głodni czekać nie mogą — a zasiewy przed zebraniem się parlamentu kończą się już muszą. § 14. ustawy konstytucyjnej upoważnia rząd do czynienia w nieobecności rady państwa takich zarządzeń, do których jej przyzwolenia potrzeba. W tym wypadku domagamy

się całą siłą kłęski, jaka kraj nasz nawidziła w dziewięciu dziesiątych częściach z winy rządu centralnego, aby skorzystał z prawa, które mu z mocy konstytucji służy, i siedł z pomocą zagrożonej głodem i ruiną ludności.

Obok pomocy na zapobieżenie głodowi — który przed jej późniejszą w zalanych okolicach pojawić się musi — najważniejszem jest dostarczenie zboża na zasiew. Tutaj akcja pomocy powinna być dwójaką: w formie pożyczki i w darowiznie. Same pożyczki nie wystarczą, tembardziej, że tysiące ludzi nie mogły jeszcze spłacić długów, zaciągniętych dawniej w skutek klęsek elementarnych. Pożyczka jest dobrą dla gospodarzy trochę zamożniejszych. Gospodarzom jednolub dwu-morgowym, trzeba dać pomoc bezwarunkową, bo pożyczki oni nie spłaca. Pomoc po klasie nie demoralizuje — pożyczka niezwrócona demoralizuje, bo zachlewa poczuciem obowiązku. Pożyczka egzekwowana być musi — a wtedy staje się ona drugą klęską.

Należałoby w końcu dać biednej ludności podostatkami sposobności do zarobku przy spłynięciu wód. Naprawianiu zepsutych dróg, odprawianiu wód z zalanych miejscowości i t. d. I w ten sposób nieść pomoc, a zarazem dać ludowi poznać współczucie — ratować tysiące rodzin włościńskich, które rozpacza ogarnia — ratować ziemie, aby nie przechodziły w obce ręce — to także cel, dla którego coś poświęcić warto.

Pałac sztuki.

Katalog ochrzcił tę salę trójką rzymską (III), my zaś nazwijmy ją salą kontrastów, przez wzgląd na krańcowo różne kierunki, jakie tu walczą z sobą o poklask. Czyżby naprawdę potrzebowały aż „walczyć”? Czy to, co zwiemy kierunkiem wpływa na samą istotę sztuki? Wszak ostentacyjnie każdy kierunek jak każda z przyszłowiejszych dróg do Rzymu, ma cel jeden: ująć uśmiech. W życiu cel nie uświeca środków uświeca je atoli w sztuce, tam bowiem idą one z zamierzonym rezultatem solidarnie ręka w rękę, stanowią część jego istoty. W ten właśnie tkwi jedna z zasadniczych różnic pomiędzy sferą idealną, a praktyką życiową, nie zawsze skłonną do podobnej harmonji.

Bywały wprawdzie czasy, była kraina, gdzie śmiertelnikom mniej kładło się zapor na drodze do spełnienia idealnych zadań. Ale zniszczenie przeszło nad tą epoką i powaliło ją swym obchem. Sztuka z miłośnią zwraca się ku promieniom przeszłości, z pietyzmem odzwierca ją, by tym przynajmniej sposobem wskrzesić, co zamarło. A ilekroć dotknę jej pendzel genjalny, rodzą się dzieła, krzepiące wzrok i ducha, pozwalające nam odczuć, ile rozkoszy subtelnych przepłynęło złotą falą przez pierśi plimienia, które pięknu służyło tak wiernie. Ów świat cudowny oświeca nas całą potęgą idealnej swej prawdy w obrazach Henryka Siemiradzkiego. Nie wielu wyciszyć można mistrzów, których organizacja intelektualna wzniosła się do równego, jak w nim, zrozumiemia klasycznej przeszłości. Na płótnach Siemiradzkiego wszystko jest blaskiem oświecającym odurzającym pięknem. Patrzac na nie, rozumiemy, że nie było prześady w baśniach, które opowiadały Hellenom o bogach zstępujących na ziemię i mieszających się w jednym tłumie ze śmiertelnikami. Taka ziemia, ta cy śmiertelnicy, byli godni ich łaski. Był „Wędrowny handlarz” przybierał tam kształty herosa; był wyprawa — Do miasta na targ” stawała się siodła ekloga, — a gdzie bujne uczucie wydało kwiaty „Sielanki”, cały Olimp mógł jej pozazdrościć.

Pogodny patetizm wyciera z tych scen drobnych, gdzie natura zdaje się być sama w pię-

nie swem zakochana; gdzie ziola, niebo, morz dyszą rozkoszą, jakby czuły i rozumiały; gdzie człowiek, nie kusząc się o rolę „pana stworzeń”, na równi z niemi tonie w jasnościach życia, jak jedno z ogniw spaja się w nierozdzielny z resztą przyrody łańcuch.

Zupełnie inne stanowisko ma natura w dziełach Stanisława Witkiewicza, z równą prawą szermującego piórem, jak pendzlem. Tu już równorzędność człowieka z resztą tworów uległa zatarciu; tu natura występuje jako potęga skupionych żywiołów, nie znająca pieszczoty i upojenia, groźna w majestacie sił swych; w mrocznych „puszkowicach noży zimowej”, we „mgłach wiosennych” w przepaściach toniach „Kurniawy”, w pompatycznie uderzających falach morza, które z taką otworzoną zostają prawdą, że widz niemal z przestraszeniem cofa się, by go nie załapały. Przyroda, która p. Witkiewicza zna ze szczytu wierzchołków tatrzańskich i z mórz bezbrzeżnych i z borów tajemniczych, przeraża raczej, niż upaja; korczy się przed nią naley, czczi ją, bożna, ale kochankom tej wyniosłej pani z wiankami oparów na czole, z sercem granitowem, z migotliwą mistycyzm wód źrenica, wyraża miłośnią zastygają na nstach pod wpływem grozy i upokorzenia. Cała młodość człowieka występuje na jaw wobec olbrzymich jej kształtów, jej moko drugoczącej śmiałka, jej niedocieczonych tajni istnienia.

To też z pewnem uczuciem niepokoją patrzymy, żali nie zjawi się skąd ocalenie przed złowrogą, choć tak piękną władczynią. Lecz oto znów zmienia swą fizjonomję. Dzięki Aleksandrowi Gierymskiemu i jego studjom z Kufsteinu, Rattenbergu, Warszawy (Święto trąbek), poznajemy tę przyrodę, która bądź to w zgodzie żyje z wysysającym jej soki człowiekiem, bądź też sama poddaje mu się, jak dobra matka kapryśnemu dziecku. W widokach tyrolskich zdaje się ona być stworzona dla tego celu, by oko turysty miało co podziwiać, by z przyjemnością mogło ślizgać się po urozmaiconych liniach konturów, chłonąc w siebie ożywca, soczystą zieleność, wycupcząc w cieniu drzew po słonecznym skwarze. Z nieubłąganą prawdą przedstawił artysta przyrodę ujarzmiąną przez potrzeby mrowiska ludzkiego w „Świecie trąbek”, które przedstawia żydowską partję Warszawy nad Wisłą. Biedna Biedna zaprawdę ta Wisła osaczona zewsząd siedzibami ludzkiemi, ujęta w jarzynie mostu, kiedy przesuwa się właśnie pociąg kolejowy, mieszając huk swój i szum ze szwargotem młodych się do księżycy chałatowców. A jednak nawet w tem upośledzeniu i podeptaniu — snuje się po jej falach obojętnym ostatkiem tchnieniem zachodu coś naskątał aureoli ku świadectwu, że i tutaj stopę swą promienną kładzie, pomimo wszelkich zapor — bóstwo piękna.

Gospodarzy ono swobodnie na rozległych polnych, w zapadającym mroku wieczora na obrazie „Anioł pański”. Gierymski stworzył w nim, jakby pendant do słynnego „Angelus” Milleta. Postacie dwóch kobiet: dziewczyny z grabiami w ręku i starszuszki zatopionej w modlitwie, jawią się na tle wieczoru wśród pól i lasów z uderzającą wyrazistością, pomimo zaś całego realizmu wykonania, toczą zarówno te postacie, jak cały sztafaż niezaprzeczonemu urokiem poezji.

Nakoniec zwracamy się jeszcze ku własnemu portretowi dzielnego artysty. Malarze bardzo często portretują siebie sami i — jak doświadczenie poucza — na polu właśnie autoportretów powstawały nieraz dzieła pierwszorzędnej wartości. Gierymski podobnie swą wykonał również z tą tylko różnicą, że uderzającą wyrazistością, pomimo zaś całego realizmu wykonania, toczą zarówno te postacie, jak cały sztafaż niezaprzeczonemu urokiem poezji.

1) NADEZDA.

(Motylek z Norskiej pohadki.)

Romans młodej dziewczyny, przez EDWARDA JELINKA.

Przekład z czeskiego.

Słowo kilka od autora do przekładu polskiego.

„Motylek z Norskiej pohadki” powstał w młodych moich latach; drukiem ogłoszono go raz pierwszy 1889 r. Nie było moim celem, napisać powieść dla tego, aby była powieścią, lecz chodziło mi o przedewszystkiem o przedstawienie szerszej publiczności czeskiej obrazu miejscami alegorycznego, którego szczegóły w innej formie wobec stosunków istniejących trudno było by rozpoznać. W Motylku są rzeczy, które chciało się podsunąć publiczności, chwytające powieści i czerpiące z nich swe przekonania. Nie chciałem więc, aby sędzono, że do napisania Motylka popełniłem sobie tylko żądza zdobywania sobie laurów powieściopisarskich. Odsyłam w tej mierze czytelnika do przedmowy do czytelników czeskiej. Z powodu ogłoszenia Motylka drukiem spotkałem się między innymi z zapytaniem, czy w postaci Nadezdy było moim zamiarem przedstawienie typ Polki? Owoż zapewniam, że nie. Nadezda, wychowana przez obcych ludzi, nie może być uważana za typ Polki. W jej postaci zamiarem moim było przedstawienie coś całkiem innego. E. J.

Szanowny Redaktorze!

Muszę przedewszystkiem opowiedzieć panu, jakim sposobem przyszedłem do tego romansu. Pewnego dnia dostałem mi nie spodzianą wiadomość, że dostałem w spadku niewielki zbiorek książek i rękopisów zmarłego w Petersburgu doktora medycyny. Był to bardzo zaenny człowiek. Czem zyskałem jego przyjaźń, niewiadomo mi doprawdy. Wiadomo jednak, że lekarze w ogóle, a dopiero pediatrzy, są już tacy. Nieboszczyk przez szereg lat jeździł na Pragę do wód czeskich, tu więc poznał się i stykał z sobą.

Po jego śmierci odziedziczyłem na mocy zapisu stopy książek i manuskryptów. Nie rychło jej wydosławszy, ujrzałem się niepowołanym dzie dzieciem kolekcji dzieł medycznych, dalej z zakresu meteorologii (!), chemji (!), ba, nawet botaniki! Bogu tylko wiadomo, co wszystko tam było i z jakiego powodu obdarzony zostałem przez zagonęgo przyjaciela tym spadkiem.

Ale grzebiąc wśród prac z obcych mi gałęzi wiedzy, — znalazłem coś przecie... obaczcie!

Był to niepozorny zeszyt o trzydziestu gęsto zapisanych kartkach. Jakkolwiek czytanie niewyraźnego rękopisu bardzo mnie męczyło (dotąd bowiem mam istny krzyż pański z pisaną cyrylicą), odcyfrowałem jednak cały zeszyt od deski do deski. Znalazły się tam zapiski o małej pacjentce doktora, jakiejś Nadezdy Czuzynowej, którą pielęgnował przed wielu laty w Petersburgu i o której nigdyś duzo sam mi opowiadał. Zapiski, acz suche, obudziły moją ciekawość; zainteresowałem się pacjentką, szczerze ubolewając, iż rękopis urwany był w miejscu najbardziej zajmującym. Co dalej działo się z ową małą, młodą pacjentką — nie mogłem dojść z zapisków. Znalazłem szczegóły nie mogły mnie zadowolić, lecz nie zdołały też odstraszyć. Dzieje

Nadezdy stały się dla mnie czemś, naksztalt kwestji historycznej nie wyjaśnionej, lecz wentylowanej. Końce potarganych nici trzymałem w ręku — miewsiły się przecie w zapisku lekarza. Szedłem tedy dalej za śladem dziecięcia, które znikło mi z oczu.

I widło mi się i nie widło w tej pracy. Niczego nie zaniebując, gonilem Nadezdę (zu żywność po całym świecie. Nistrudzenie pukaniem od drzwi do drzwi, wiedziony gorączkową ciekawością. Tak poczyniłem mnóstwo nowych znajomości, zawiązałem korespondencję rozległą, acz nie opływającą w szczegóły natury dyskretniej.

Tak stało się, że mimochodem zawiodył mnie owe nici nie tylko do Petersburga, Paryża i Rzymu, lecz także do pewnej odległej wioski na rosyjskim Wschodzie.

Nagromadziwszy po kawałku to stąd, to zowąd, różne rozproszone szczegóły, zdołałem sposobem mozkowym zestawić dość dokładny obraz.

Luki miejscami występujące rażą mnie samego, ale radzicie sobie z niemi, jak możecie. Nie dziwne to chyba, jeśli przyszło mi na myśl, czy nie godziłoby się w jakikolwiek sposób zżytykować tak pracowicie zebranego materiału. Dla byle zachianki strawił tyle czasu, nie byłoby rzeczą chwalebna. Sam przynasz to, łaskawy redaktorze. Po dojrzałym namyśle, jakkolwiek nigdy dotąd nie miałem czasu zajmować się romansami — tym razem zebrała mnie przecie chęćka. Stało się. Najpierw poddawałem zasadniczo motywy Nadezdy bardziej odmiennie powołanym do tego ludziom, myśląc: Niech ją sobie wezmą, niech ją opracują, toć ich rzecz. Ale rezultat nie odpowiedział oczekiwaniom. Nie chciało się im jać pracy; za pretekst podawali, że teren jest im nieznanym. To mnie poniekąd ośmieliło. Postanowiłem

wziąć się do Nadezdy za każdą cenę. I wziąłem się, opracowałem, wytrwałem do końca, do ostatniej kropki — wywiązując się z zadania, jak mogłem i jak umiałem.

Otoż i macie Nadezdę, łaskawy redaktorze! Szkoda nieodżałowana, że nie zajął się nią ktoś bardziej ku temu powołany, który dosiadszy pegaza, nie trzymałby się utartych ścieżek zebranego materiału, jeno pomknąłby odważnie ku fantastycznym różnym gąjom przez skały i przepaście romantyzmu. Ja, jeździec nieobyty, unikając zbyt śmiałych przepraw, by przypadkiem nie skreślić karku, oheńnie trzymałem się drogowąskazu zapisków lekarza i dokumentów. Tam, gdzie dokumentów brakło, przeszkakiwałem śmiało. Nie trzymałem się zbyt ściśle jedynie nazwisk osób i miast; na tem zresztą nie nie zależy, czy rzecz posunięta jest co do samego miejsca o krok dalej, czy bliżej. Co do szczegółów referuję to, co słyzałem. Lecz dość już tych zwierzeń. O jedno tylko ośmielam się jeszcze prosić, a mianowicie, by szanowny czytelnik nie wyprzedzał opowiadania własnymi domysłami. Najlepiej wstrzymać się z niemi do końca.

Nakoniec nie taje, że zająć się Nadezdą zawdzięczać mam skróceniu niejednej chwili nudów; że ożywiła ona moje uczucia, a nawet serce. Wszak dla niej nie wahałem się wysiąść na pewnej stacji rosyjskiej, by po kilkogodzinnej jeździe krętymi drożynami i przez ciemne bory, zobaczyć na własne oczy rodzinne gniazdo mego Motylka.

W Pradze, dnia 1. listopada 1888.

J. J.

Moje, zwykłe drewniane pudło. Wedle dołączonego listu, zamazanego już w znacznej części, a zamkniętego grubą pieczęcią, zawierało się w tem pudle niemowle płci żeńskiej.

Osip Feodorowicz, otrzymawszy potwierdzenie, że uczynił, co należało, odszedł.

Potem wszystko poszło zwykłą drogą, zwolna, ale bezspiesznie, jak w tysiącu innych podobnych przypadkach. Tam, gdzie w ciągu roku znajdują około ośm tysięcy podrzutek, nie dziwnego, że podobny przybytek nie wywołuje ani sensacji, ani wzruszenia. Czynnikiem przy sporządzaniu protokołu odbiorczego ani brwiami nie mrugnął; gdy podniesiono wieko od pudła, jedno salewidnie spostrzeżenie przemknęło mu przy tej sposobności przez głowę: mianowicie, że nakrywka pudła miała dziurki, niezawodnie dlatego, aby dziecię w niem się nie uduśilo. Protokół nie był dość ściśle sporządzony. Skonstatowano w nim jedynie, że dziecinę urodziło się mniej więcej przed trzema tygodniami na drugiej pocztowej stacji za Miropolem w gubernji kurskiej. Resztę nikt nie dbał; wydano tylko jeszcze urzędowy nakaz co do oddania dziecka na wychowanie (zapewne za wstawieniem się jakiejś filantropijnie usposobionej osoby). Nikomu nie przyszło nawet na myśl, dochodzić, dlaczego niemowle odstawione zostało aż do Petersburga, skoro — ze względu na to, iż bliższa — raczej Moskwa, lub inne rosyjskie miasto, powołane było do spełnienia aktu nowożytniej humanitarności. To wszystko zaś wyjaśnićby mogła mała wianuszka papierów, pomieszczona w pudle; papiery te jednak przekazano na rzec do dowolnego użytku robakom i mólom registryraty domu podrzutek na Moje.

(Ciąg dalszy nastąpi)

nota, Sadi, Ojca, jadącego do Lugdunu, uściślał, dając o to, że w jakich powodów powiast zmiar zamordowania Carnota — czy go znał osobicie, czy miał do niego jzki żal? Cesario odpowiedział, że nie, zabił go, bo był tyranem!

— Należysz pan do anarchistów? — Tak i szczerę się z tego! — Co jednak spowodowało pana głównie do popełnienia tej zbrodni? — Powody wyluszczyć dopiero sędziom przysięgłym. Oni je poznają i oni zawyrokują. — Masz pan współników? — Nie, działałem sam i pod wpływem wyłącznie własnej woli. — Masz pan tu jakie stosunki, albo znajomych? — Nikogo tu nie znam. W Lugdunie bawię po raz pierwszy. Przed rokiem pracowałem u piekarza w Wienne.

— W jaki sposób uderzyłeś pan na prezydenta? — Przesiadłem się przez tłum, a odepchnąwszy konia, jadącego obok powozu kirasjera, wskoczyłem na stopień i z okrzykiem niech żyje anarchja, wymierzyłem cios w dolną część ciała.

— Czy obstajesz przy twierdzeniu, iż nie masz współników? — Tak! Proszę mi jednak powiedzieć, czy prezydent zginął? — Sędzia nie dał zbrodniarzowi żadnej odpowiedzi i na tem przesłuchanie zakończono. Skonstatowano, że Cesario nie przedłożył deklaracji wymaganej od cudzoziemców i że w skutek tego był pod dozorem policyjnym.

Manifestacja antywłoska. Lugdun 27. czerwca. Miasto się ciągle wzburzone. Około czterdziści sklepów, których właściciele podejrzewają, iż są włoskiego pochodzenia, splondrowano. Konsulat włoski obstawiony jest piechotą i konnicą.

W Lille zaszły także podobne wypadki. Tłum przeciąga ulicami, krzycząc: „śmierć Cripsiemu!” Marsylla 27. czerwca. Mer kazał rozlepić proklamacje wzywając ludność do spokojnego zachowania się. Mimo to, zdarzyło się kilka wypadków zakłócenia spokoju publicznego. Na jednej z ulic napadnięto na Włochów przechodzących, w innym miejscu poturbowano nawet kilku. Poważniejszych zaburzeń jednak nie było.

Snt Cyr 27. czerwca. Zatrudnionych tu przy robotach 25 Włochów wydalono. **Montlucon 27. czerwca.** Tłum napadł na bawiący tu cyrk włoski i chciał go zburzyć. Zandarmerja udało się temu przeszkodzić. **Grenoble 27. czerwca.** Wczoraj i dziś zdarzyły się tu liczne demonstracje antywłoskie. Ulice i place obsadzone wojskiem.

Cette 27. czerwca. Obawiają się tu rozruchów, gdyż przebywa tu około 300 Włochów. Wojsko skonsygowane. **Lille 27. czerwca.** Tutejszy wicekonsul włoski złożył urzędowanie i kazał pojeźdźcą z budynku, w którym konsulat się znajduje, herby włoskie.

Lugdun 27. czerwca. W Gualliotière, dopuścił się tłum poważnych ekscesów. Zandarmerja nie może dać sobie rady. **Montpellier 27. czerwca.** Ujęto tu anarchistę Laborie z którym przebywał tu w sobotę Cesario.

Zurych 27. czerwca. Wczorajsze pociągi poranne przywiozły uciekających z Francji tłumnie robotników włoskich, którzy szukają schronienia w Sawajearji. **Objawy współzucia.** Wiedeń 27. czerwca. Wczoraj po południu udał się włoski ambasador hr. Nigra do pałacu ambasady francuskiej na Lobkowitzplatz i wyraził osobicie p. Lozemu swoje serdeczne współzucie. Po pogodźnianym pobytku, opuścił hr. Nigra pałac ambasady.

Na wyłożonym w ambasadzie francuskiej arkuszu, zapisali się w ciągu dnia wczorajszego ministrowie Schönborn, Wurmbbrand, Madeyski, Jaworski, węgierski minister hr. Juljusz Andrassy, prezydent trybunału państwowego i w. i.

Rzym 27. czerwca. Trybuna w sali obrad parlamentu obito wszystkie czcuną materją i srebrną na znak żałoby. Na wczorajszym posiedzeniu wypowiedział dep. Mara zżł „imieniem Włochów, którzy w r. 1870 brali udział w obronie Francji”, gorące słowa współzucia i pozdrowienia dla francuskiej rzeszyzypolitej z powodu zgonu Carnota.

W podobnym tonie przemawiał dep. Cavalotti, który wyraził życzenie, ażeby z tego nieszczęścia wypłynęło zapomnienie krzywd wzajemnych i powstało technicznie czystej miłości, jak to odpowiada enuncjacion przedstawicieli narodu i wielkodusznym słowom króla.

Z Haagi donoszą: Na kongresie międzynarodowym prawa prywatnego, obradującym pod przewodnictwem rady państwowego A sche ra, wyraził minister Koell imieniem rządu głębokie ubolewanie z powodu śmierci Carnota i zapewnił o współzuciu rządu dla Francji. Podjękował mu za sympatyczne wyrazy delegat Renaud. Imieniem ciuła dyplomatycznego złożył kondolencje poseł belgijski. Przemawiał jeszcze poseł włoski Lonnar, oburzając się na czyn haniebny. Poczem posiedzenie na znak żałoby przerwano, a przyjęcie u prezydenta kongresu odwołano.

Z Brukseli donoszą: Król na wiadomość o zamordowaniu Carnota, rozplakał się. W chwili potem polecił zwołać telegraficznie wszystkich członków królewskiego domu do Brukseli, gdzie aż do dalszego zarządzenia pozostać mają na znak żałoby. Imieniem króla złożył kondolencje francuskiemu ministrowi rezydentowi adjutant króla i hr. Flandrii. Następnie przyjmował minister-rezydent deputację francuskiej kolonii. W odpowiedzi, że łzami zauważył, iż nie dawniej, jak przed miesiącem, mówił mu Carnot z radością, że republika zbyt silnie zapuściła korzenie, by mogła jej zamacieć spokój jaka kwestja osobista.

Wybór nowego prezydenta. Jakkolwiek wczoraj nie było posiedzenia izby, mimo to kulary parlamentu — ze względu na mający dziś nastąpić wybór prezydenta, przepelonięto były przez cały dzień postami, którzy z niezwykle żywym interesem rozprawiali o kandydatach. Między tymi, na których prawdopodobnie padną pojedyncze głosy, wymieniają obecnie także senatora Loubeta.

Parlamentarne grupy odbywały wczoraj posiedzenia, celem rozpatrzenia się w sytuacji. Poważne wrażenie jest takie, że Casimir Perier od wczoraj nieco stracił, gdy tymczasem

szanse Dupuy'a, którego zwolennicy bardzo gorliwie się krzątają, w równej mierze się polepszyły. „Agencja Havasa” ogłasza następujący znamieny komunikat: Wielu członków parlamentu zapytywało P. Dupuy'a, czy on występuje jeszcze jako kandydat na prezydenta rzeszyzypolitej? P. Dupuy odpowiedział, że od wielu już miesięcy o ewentualności jego kandydatury zbyt często mówiono, ażeby on teraz nie miał wystąpić jako kandydat. Jak obecnie już sądzić można, ostateczny wybór rozstrzygnie się między Dupuy'em a Casimir-Perier'em. Walka prawdopodobnie będzie zacięta.

Za Dupuy'em głosować będą postępowi republikanie izby i senatu, którzy życzą sobie ostrej republikańskiej polityki. Plenarne posiedzenie grup, należących do senatu, a mianowicie „Union republicaine”, republikańskiej lewicy i lewicy centrum, przyjęło 144 głosami na 179 głosujących kandydaturę Casimir-Periera na prezydenta.

Zaaranzowane przez demokratyczną lewicę senatu zgromadzenie plenarne senatorów i deputowanych odbyło się w sali bibliotecznego senatu. Udał w tem zgromadzeniu wzięło 250 deputowanych ze wszystkich stronnictw i demokratyczna grupa senatu. W ciągu obrad jednak nastąpiło takie zamieszanie, że liczni uczestnicy, w szczególności deputowani, należący do stronnictw rządowego i radykalnego, wycofali się z zgromadzenia. Po trwających 40. minut hałaśliwych obradach, zamknięto posiedzenie i nie doszło do żadnego głosowania.

Senatorzy i deputowani z prawicy wybrali komisję, która ma przedstawić kandydata na prezydenta rzeszyzypolitej. Nazwisko tego kandydata będzie podane do wiadomości dopiero w chwili otwarcia kongresu.

Z wielu stron zapewniają, że kandydatem konserwatystów będzie admirał Gervais, znany z uroczyściami kronsztadzki. Na zwołanem przez demokratyczną lewicę senatu zgromadzeniu, wywołał socjalistyczni deputowani taki tumult i zamieszanie, że wielu obecnych wyszło z sali z Gobelem na czele, który odchodzić miał zawołać: „Mam już tego dosyć!”. Na zgromadzeniu trzech innych grup senatu, otrzymał Perier 144 głosów, Dupuy 15, Brisson 6.

Rodzina Carnota. Wyjazd pani Carnot do Lugdunu nastąpił na życzenie umierającego prezydenta, który pragnął obaczyć przed zgonem żonę i dzieci. Dwóch synów bawiło podówczas w Paryżu, jeden należy do garnizonu w Dijon.

Pani Carnot wyjechała z Paryża do Lugdunu zaraz po otrzymaniu wiadomości, że życie jej męża zagrożone. Pociąg, którym jechała, skrzyżował się w drodze z pociągiem, którym jechał Dupuy. Premierowi przypadł w udziale smutny obowiązek zawiadomienia pani Carnot o całej, tragicznej wiadomości.

Pani Carnot przybyła do Lugdunu z synami Ernestem i Franciszkiem o 7. rano. Aby jej oszczędzić przykrych hołdów kondolencyjnych, zatrzymano pociąg na najbliższej Lugdun stacji i stamtąd przesiała się pani Carnot z synami po raz ostatni w sobotę podczas krótkiego przystanku kolejowego. Przybywszy do Lugdunu, zemlała na widok czarnych chorągwi. Jen. Borius musiał go na ręku zanieść do powozu.

Ostatnia nowa Carnota. Wygłosił ją prezydent na bankiecie d. 24. bm. Oto, co powiedział: „Na wielkie przedsięwzięcie, którego dokonała odwaga i ofiarność Lugdunu, patrzy uważnie kraj cały i żywo, ze szczerą radością dokonałem przed kilku godzinami przeglądu naszych szl przemysłowych i handlowych. W imieniu rządu republiki oddaję hołd waszym sukcesom i składam podziękowanie imieniem Francji. Tylko wspólność wszystkich dążeń, zgodne działanie wszystkich obywateli miasta, były w stanie taki osiągnąć triumf i pozwoliły wystawić ten wspaniały pomnik sławie francuskiej pracy i francuskiego geniuszu. Szczęśliwy to i zdrowy przykład; nie może on pójść w rozpłytkę. W naszej drogiej Francji nie masz już partji. Jedno, jedynę serce uderza we wszystkich piersiach, gdy w grze są honor, bezpieczeństwo i prawa ojczyzny. Nie zabraknie też jednoci wszystkich Francuzów, dla niustannego postępu na drodze cywilizacji i sprawiedliwości.”

Kandydaci do prezydentury. Pod d. 25. bm. piszą z Paryża: Dotąd panują tylko niepewne w tej kwestji domniemania. Spojrzenia wszystkich zwraca na siebie Casimir-Perier, ulubieniec izby. Kwestja jednak, żali, kogo lubia, jako człowieka, lubianoby także jako prezydenta. Senat zresztą niezupełnie podziela sympatje izby. I sympatje i antypatje nie tu ostatecznie nie działają; rzecz rozstrzygnie się w ostatniej chwili, kiedy zdecydować może jedno słowo, ruch jeden. Dość przypominieć wybór Carnota, o którym, prawdę mówiąc, jeszcze na godzinę przed wyborem, nikt nie myślał na serio.

Wracając do Periera, naznaczony wypada, że stoi on w tej chwili na czele kandydatów. Dupuy popularność swą zawdzięcza prawdziwie męskiemu zachowaniu się podczas zamachu Vaillanta na izbę. Jego zwycięstwo byłoby prawdziwym tryumfem demokracji. Dupuy jest przykładem, czego może dokonać praca, prawością charakteru i zdolnościami człowiekiem, ani natu, ani poses-ionatus — we Francji. Dział ma on słabe szanse, ale czyż można zaręczyć, że nie wysunie się jutro na pierwsze miejsce?

Challemel-Lacour sam się wycofał już z kombinacji. Brisson jest reprezentantem przeżytego już, starożymskiego republikanizmu. Popiera go stronnictwo radykalne. Cavaignac, republikanin, mniej od poprzedniego radykalny, jest, podobnie jak był Carnot, wnukiem wielkiego dziada, należy do arystokraty republikańskiej, a wstawił się „głosem uczojwego człowieka” podczas debaty panamskiej w r. z.

Pewne, ale na razie bardzo, małe szanse mają również: Waldeck-Rousseau, chluba paryskiej palestry; Constans, były minister, obecnie senator; Méline deputowany, b. minister i prezydent izby, gorący zwolennik cel protekcyjnych. Lista jeszcze nie zamknięta i nie wiadomo, czy na obryzganym krwią fotelu nieszczęśliwego Carnota nie osadzi chwila rozstrzygająca kogos, kto dziś wcale nie bywa wymieniany.

Środki ostrożności. Jedno z pism paryskich donosi, że w sobotę przed odjazdem Carnota do Lugdunu, zarządzone nadzwyczajne środki ostrożności, tak, iż można było przypuszczać, że policja dostała jakiegoś ostrzeżenia. W sobotę cały sztab detektywów otaczał pojazd Carnota. Podczas wyjazdu z pałacu elizejskiego stali na całej drodze konstante, a oprócz tego patrolowała gwardia municypalna. Uderzającym było również, że prefekt policji paryskiej Lepine towarzyszył prezydentowi aż do Lugdunu. Niestety, wszystkie te środki zawiodły. Sam zresztą Carnot nie był zwolennikiem ochrony policyjnej i nieraz uskarżał się na to, że mu ją dają. Policja musiała postugiwać się najczęściej tajnymi agentami.

Rodzina mordercy. Medjolańscy reporterzy odwiedzili matkę mordercy Cesario w Mortaviccini pod Medjolanem i donoszą, że biedna ta kobieta, mleczarka, na wiadomość o czynie syna, zemlała. Mówi ona tak bałamutnie, że zachodzi podejrzenie obłąkania. Jeden z braci Cesaria opowiadał reporterowi *Tribuny*, że Santo za młodu był bardzo pobozny i enotliwy. Podczas procesji przedstawiał postać św. Jana (San Giovannino). W 19 r. życia poznał adwokata Gori i odtąd przepadł dla rodziny. Gdy po raz pierwszy dostał się do więzienia, zaklinała go matka na klęczkach, by zmienił niegodne życie. Przrzekł jej to uczynić, ale przyrzeczenia nie dotrzymał. W r. 1892 udał się do Francji, gdzie przez kilka miesięcy napróżno starał się o zajęcie. Matka wspierała go i prosiła, by wrócił do domu. Opowiadający wyraził przekonanie, iż Cesario losem przeznaczony został do zamordowania Carnota.

(Drobniactwo) Jedynym w bieżącym stuleciu zamachem we Francji, na osobistość, stojącą u steru władzy, lub przynajmniej w tegoż pobliżu, n. b. zamachem z wynikiem śmiertelnym, było w roku 1821 zamordowanie księcia Berry, desygnowanego spadkobiercy korony Burbonów. Ks. Berry, „du-ma i nadzieja” legitymistów francuskich, legł z ręki Louvel'a, ugodzony w pierś sztylblem. Na dwieście kilkadziesiąt lat (1610 14. maja) przedtem targnął się fanatyk religijny Ravaillac na „dobrego króla” Henryka IV., który także zginął niemal w miejscu także od sztyletu.

Według paryskiego korespondenta *Berl. Tagblatt* znaleziono przy mordercy Carnota dwa sztylety i kastet amerykański. Sprowadzonemu pod eskortą wojskową do gmachu prefektury, założono niezwłocznie kajdanki na ręce i wkrótce przyszedł prefekt policji Lepine, celem pierwszego przesłuchania zbrodniarza. Tenże stał z głową spuszczoną i dawał na wszystkie pytania krótkie jeno odpowiedzi. Zawezwany, aby podał bliższe o sobie szczegóły, zażądał kawałka papieru i napisał na nim: „Cesario Giovanni Corso di Duca di Genova presso distintissima famiglia magni Francesco”. Po zatem nie chciał na razie żadnych dawać wyjaśnień.

Pani Carnot otrzymała od cara następującą depezę: „Jak najobłędniej dotknęła mnie wiadomość o zamachu. Wzruszoni, wyrażamy jaizona moja najwyższe współzucie. Zapewniamy panią o naszej sympatji i o żywym współzuciu w nieszczęściu, którem została dotknięta, a które całą Francję żałoba okryło.”

Giers telegrafował do br. Mohrenheima: „Zechciej pan być u rządu francuskiego i u pani Carnot tłumaczem naszego prawdziwego współzucia i głębokiej sympatji, z którą przyłączamy się do żałoby, jaka Francję dotknęła. Zakomunikowałem telegraficznie tę smutną wiadomość carowi, który znajduje się w podróży do Borek.”

W Paryżu uwięziono kochankę mordercy niejaką panią Saumel. W porcie Tulonu, na pokładzie jednego ze statków handlowych, przyszło onegdaj do krwawej utarczki pomiędzy robotnikami Francuzami i Włochami, zajętemi przy wyładowywaniu towarów. Mianowicie jeden z Włochów miał z lekceważeniem wyrazić się o Carnocie. Za to najbliższy Francuz uderzył go dragim żelaznym po głowie, zanim pierwszy zdołał dla swej obrony nóż wyciągnąć. Runął ze zgruchotałą czaszką i umierającego odwieziono do szpitala.

Ojciec mordercy Casaria zmarł skutkiem alkoholizmu. Sędzia śledczy, który przesłuchuje codziennie zbrodniarza, twierdzi, że morderstwo, dokonane na Carnocie, stoi w pewnym związku z niepokojami w Aigues Mortes. Mianowicie Caesario chciał jakoby, za jednym zamachem pomścić swoich rodaków i anarchistów zglotywnianych. Wykroty również, że zbrodniarz uczestniczył w pamiętnych rozruchach w Aignes Mortes.

Urządowy akt śmierci Carnota opiewa następująco: „W d. 25. czerwca 1894, o godzinie 2. południu stają przed nami, merem Lugdunu, panowie Carnot (Sadi) porucznik, lat 29 i Rivand (Jerzy) komander legji honorowej, prefekt Rodanu, lat 50, którzy oświadczają, że Carnot (Marja Franciszka Sadi) i znyner, w mistrz legji honorowej, prezydent francuskiej rzeszyzypolitej, zamieszkały w Paryżu, w pałacu Elizejskim, urodzony w Limoges w d. 11. sierpnia 1837, zmarł dzisiaj po północy minut 40 w hotelu prefektury. Po skonstatowaniu zgonu, podpisali obecni wraz z nami akt niniejszy.”

Wszystkie subwencjonowane przez państwo teatry paryskie zaniechały przedstawień aż do dalszej decyzji. Prefekt policji paryskiej Lepine, który z Carnotem bawił w Lugdunie, opowiada o mordercy takie szczegóły: Caesario jest młodzieńcem bardzo inteligentnym, lecz po francusku wyraża się bardzo słabo. Słuszny, chudy, bez zarostu, przyprowadzony został do prefektury w odzieniu podartem, lecz nie wiadomo, czy miał już poprzednio takowe na sobie, czy też rozsierdzona publiczność poszarpała na nim suknie. Dzienniki podają błędnie, że Caesario bawił w Paryżu — dotychczas bowiem nie zdołano odkryć ani śladu jego pobytu w stolicy.

Zresztą Bertillon prowadzi dalej poszukiwanie swoje wśród kartek antropometrycznego instytutu. — Lepine oświadczyl w dalszym ciągu, że jedynie jako człowiek prywatny, gwoli ciu, że jedynie jako człowiek prywatny, gwoli odwiedzenia krewnych swych w Lugdunie, bawił w tem mieście, i że skutkiem osobistego życzenia Carnota nie przedsiębrano tam jakichkolwiek środków ostrożności. Czemu międzykiedkolwiek takowych, tem bardziej zadowolonymi zawsze był zamordowany prezydent; jakkolwiek po ścięciu Vaillanta otrzymywał często po dziesięć listów z pogrózkami na dzień.

To też i w Lugdunie nie chciał, aby tłumy, otaczające ekwipaż, oddzielone były zbyt skrupulatnie kordonem wojskowym. (Telegramy „Dziennika Polskiego”). Wiedeń 27. czerwca. Z okazji wczorajszych odwiedzin w wystawie w rotundzie cesarz w nadzwyczajny sposób uczcił pamięć zamordowanego Carnota. Gdy przystąpił do oddziału francuskiego, przystojonego w żałobę i gdy mu przedstawił reprezentanta francuskiego, cesarz odezwał się doń po francusku: „Byłem do głębi wstrząśnięty wiadomością o zamordowaniu Carnota. Prezydent przy swoim charakterze z pewnością nie miał żadnych nieprzyjaciół”. Paryż 27. czerwca. Aresztowano tu pewnego Włocha nazwiskiem Mattagni, za to, że w rozmowie odgrażał się rządu francuskiemu i o zamordowanym Carnocie wyrażał się w sposób ubliżający. W mieszkaniu jego znaleziono papiery anarchistyczne. Paryż 27. czerwca. Suitan przesłał kondolencje swą rządu francuskiemu. Paryż 27. czerwca. Ambasador hr. Hoyos z polecenia hr. Kalnoky'ego przesłał prezesowi gabinetu francuskiego pismo, w którym imieniem rządu austro-węgierskiego wyraża najwyższe oburzenie z powodu nikczemnej zbrodni i szczerze współzucie z powodu śmierci tak lojalnego i patriotycznego zwierzchnika państwa, który niejednokrotnie położyl wielkie zasługi około utrzymania pokoju europejskiego.

Paryż 27. czerwca. Jan Casimir-Perier postawił oficjalnie przed kongresem swą kandydaturę na prezydenta rzeszyzypolitej. Paryż 27. czerwca. (Godz. 2. popołudniu.) Dotąd wybór prezydenta nie dokonany. Szanse największe ma Perier. W razie, gdyby przy pierwszym wyborze nie przyszło do porozumienia, nastąpi drugi o 4. popoł. Przez całą noc i dzisiejszy ranek ciągnęła agitacja i narady.

Paryż 27. czerwca. Zapewniają w sferach kompetentnych, że rozruchy na prowincji wywołują indywidualnie przez policję poszukiwane, chcąc w ten sposób ująć. Lugdun 27. czerwca. Cała miejscowa prasa występuje ostro przeciw zaburzycielom spokoju rekrutujących się wśród zbylecznych próżniaków i notorycznych łotrów. Wszyscy żądają przedsięwzięcia jak najsurowszych środków ochronnych. Dotąd uwięziono około 2.000 indywiduów.

Marsylla 27. czerwca. Robotnicy włoscy zgłaszają się w licznych grupach do konsulatu z prośbą o ułatwienie im powrotu do ojczyzny. Konsul odmówił wszelkiej w tym względzie pomocy. Spokój panuje tu zupełny.

Telegramy Dziennika Polskiego Kraków 27. czerwca. Minister handlu hr. Wurmbbrand osobnym pociągiem przybył wczoraj wieczorem i zamieszkał „pod Baranami”. Dzień rano zwiózł minister Sukienice, kościół Marjański i kościół św. Krzyża; potem udzielał audjencji w pałacu Spiskim. Na audjencję przybyli naczelnicy władz, izba handlowa. Po południu zwiózł minister Wawel, Muzeum Czartoryskich i starą synagogę. O godzinie 8. wieczorem odbędzie się na cześć ministra wielki obiad „pod Baranami” na 50 osób. Jutro zwiózł minister fabryki Zieloniewskich, oraz Muran'ego, gmach kolei państwowej. W izbie handlowej udzielał będzie audjencji.

Wiedeń 27. czerwca. Z urzędowego źródła wiadomo już na pewno, że delegacje zwołane zostaną na 15. września do Pesztu. Do *Polit. Corr.* donoszą z Pesztu, że w tamtejszych sferach politycznych coraz więcej zwolenników zyskuje myśl międzynarodowego porozumienia się co dośrodków, jakimiby można zażegnać wzrastające z każdą godziną, a coraz okropniejsze niebezpieczeństwo anarchizmu, grożące społeczeństwu europejskiemu.

Minister wojny, generał Krieghammer, ma się zupełnie dobrze. Wczoraj odbył lekarze u toż jego konsylium i orzekli, że złamana ręka do ośmiu tygodni będzie całkiem wyleczona. Wiedeń 27. czerwca. Zjazd delegatów wzyści stchik izb adwokackich w Austrii 19. głosam przeciw 13 oświadczył się przeciw ograniczeniu liczby adwokatów przez zaprowadzenie t. z. *numerus clausus*.

Budapeszt 27. czerwca. Izba uchwaliła wczoraj po jednogodzinnej rozprawie recepcje religji żydowskiej i równouprawnienie jej z innymi religjami. Również przyjętem został projekt do ustawy co do wolnego wykonywania praktyk religijnych, z dodatkami, że ci, którzy występują z jakiejś społeczności religijnej (bezwyznaniowi), będą obowiązani przez szereg lat składać prawnie ustanowione na rzecz ich pierwotnej społeczności religijnej datki.

Praga 27. czerwca. Minister oświaty dr. Madaeyski przybył wczoraj rano do Pragi i w towarzystwie namiestnika udał się do „Clementinum”, gdzie na jego przyjęcie zgromadzili się rektorowie i dziekani obu pragskich uniwersytetów. Minister zwiózł następnie cały uniwersytet i udał się do gmachu politechniki.

Praga 27. czerwca. *Prager Abendblatt* przynosi w wczorajszym numerze następujący komunikat: *Ceska straż*, a za nią inne pisma przyniosły w sprawozdaniu o przyjęciu komitetu wykonawczego dla urzędzenia wystawy etnograficznej w Pradze przez namiestnika hr. Thuna, wiadomość, iż namiestnik przy tej sposobności miał się wyrazić, że stan wyjątkowy w Pradze, wedle wszelkiego prawdopodobieństwa, niebawem zostanie zniesiony. Otóż jak się dowiadujemy do dobrze poinformowanego źródła, namiestnik nie uczynił ani takiego, ani podobnego oświadczenia. O zniesieniu stanu wyjątkowego nie było wogóle w czasie owego przyjęcia mowy.

Rzym 27. czerwca. Izba przyjęła wczoraj podwyższenie podatku kuponowego od rent na 20 procent.

Berlin 27. czerwca. Sytuacji stworzonej ostatnimi wypadkami we Francji, nie uważają tu za groźną. Ekscesa przeciw Włochom dokonywane, nie mogą być uważane jako wyraz opinji Francji urzędowej, i dlatego też nie ma powodu obawiać się o naruszenie pokoju Europy. Nawet ekscesa przeciw Niemcom — mogące łatwo się zdarzyć — nie zmieniają takiego stanu rzeczy. Dotąd nie poruszono też nigdzie sprawy wprowadzenia nadzwyczajnych środków ochronnych przeciw anarchizmowi.

Paryż 27. czerwca. Dziennik *Cocarde* w wieczornym numerze wczorajszym donosił, że ambasadora francuskiego w Rzymie, generała Billota, zamordowano. Wywołało to ogromne wzburzenie. Doniesienie to jednak było zmyślone, a dziennik *Cocarde* skonfiskowano. Patrole konnych gwardzistów przeciągają bulwarami.

Londyn 27. czerwca. Przewidywano tu daleko idące środki ostrożności około osoby królowej i dworu. Również strzeżony jest baczenie rosyjski następca tronu. Otoczony on jest ustawicznie strażą.

Sofia 27. czerwca. Księżna bułgarska odjechała do Wiednia. Barcelona 27. czerwca. Pewien robotnik wtargnął do mieszkania tutejszego gubernatora i chciał wywalić drzwi, prowadzące do jego gabinetu. Robotnika owego aresztowano; znaleziono przy nim sztylet.

Wiedeń 27. czerwca. Wczoraj po zamknięciu giełdy połudn. notowano: kredyty 351 1/2; węg. kredyty 444 1/2; anglosy 154 25; landerbanki 246 —; stacban 341 50; lombardy 106 62; elbthale 260 50; tytoniowe 213 —; alpij 81 10; renta majowa 95 10; węg. renta 121 —; austr. koronaowa 95 —; węg. koronaowa 97 90; losy tureckie 65 20; unijny 258 75.

Berlin 27. czerwca. Giełda wczorajsza wieczorna kursa końcowe. (W nawiasie podane cyfry oznaczają porównawczy kurs wiedeński t. zw. Wiener Parität.) Kredyty 210 25 (350 75); lombardy 43 75 (107 45); węg. renta złota 98 10 (12 02); ruble 219 25 (134 73).

Frankfurt 26. czerwca. Giełda wczorajsza wieczorna kursa ostatnie (W nawiasie podane cyfry oznaczają porównawczy kurs wiedeński.) Kredyty 285 37 (351 64); lombardy — (—); renta węg. złota — (—); koronaowa — (—).

TELEGRAM GIEŁDOWY. Wiedeń, dnia 27. czerwca godz. 2. min. 35. Akcje kred. 351 1/2 Gal. obl. prop. 96 75 Alpij 82 25 Wied. losy 175 50 Kredyty węg. 442 75 Akcje tyton. 213 — Anglobanki 154 — 4% Pół. kraj. Unijny 258 75 z r. 1893 96 75 Ludwiki 215 75 Elbthale 260 75 Nordbany 306 37 Landerbanki 246 50 Lombardy 106 37 Renta r. węg. 125 05 Losy tureckie 66 — Bankweiny 129 10 Staatsbahny 342 — Wspólna renta p. 98 10 Czarniowieckie 278 — Rubie 134 50

M. JONASZ DOM BANKOWY I KANTOR WYMIANY we Lwowie, ulica Jagiellońska L 3 kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i monety po najdokładniejszym kursie dziennym.

PROMESY na wiedeńskie losy komunales po 3 zł. 75 ct. wraz ze stemplem. Ciągnięcie 2. lipca r. b. Główna wygrana 499.000 koron. i na 3% losy austr. Zakład kred. ziem. II. em. po 1 zł. 75 ct. wraz ze stemplem. Ciągnięcie 5. lipca r. b. Główna wygrana 100.000 koron. Przy zamówieniu z prowincji uprasza się o dołączenie 20 ct. na portjuna.

Zmiana pomieszkania. Marjan Lisowski dentysta, mieska obecnie przy ulicy Akademickiej l. 10, 1646 po nowym domu Wgo Grossa. 1-2

Zakład wodolecznicy Dr. Chramca w Zakopanem — otwarty cały rok Stacja kolei państw. Chabówka. 1580 1-1

Pokój zupełnie urządony z wiktlem, leżaniem, kąpielami bez żadnych dopłat zaokolwiek od 4 zł. dziennie dla jednej osoby.

Cnkiernia na placu wystawy D. Scholca Wobec krążących pogłosek o przesadnych cenach w mojej cukierni na placu wystawy, mam zaszczyt podać do wiadomości Szanownej Publiczności ceny główniejszych artykułów: Lody 30 ct, kawa (w szkl. n. ce) 30 ct, kawa mroźona 50 ct, herbata lub kawa (w porcja) 45 ct, czekolada 60 ct, koniak 50 ct, inne wódki po 15 ct, oastka 10 ct, pół kigr. karmelki w szkl., pół kigr. pomadek 2 zł.

Wobec znacznych wkładów, pozycjonnych przy wystawieniu i urządzeniu pawilonu cukierniczego, powyższe ceny z uwagi na krótki czas trwania przedsięwzięcia na placu wystawy bynajmniej nie są wygórowane. Zarazem pozwalam sobie zwrócić uwagę Szanownej Publiczności, iż w lokalu cukierni umieszczone są szczegółowe cenniki, których służba ściśle przestrzegac jest obowiązana.

Dezydery Scholc. Znane w całym świecie dla swej moey leczniczej **Kąpiele siarczane Trencsin-Teplitz** w górnych Węgrzech, które żadnej szkody nie poniosły dla swego wysokiego potężenia i wykluczone są od każdego niebezpieczeństwa powodzi, mogą obecnie być osiągnięte tylko przez kolej Vlasapasa via Ungarisch-Hradisch, a to najdalej od 26. do 27. czerwca r. b. ale możliwie jest także dostanie się tam i przez inne linje kolejowe.

Hrabiska dyrekcja kąpielowa. Pan August Schumann fabrykant machin we Lwowie, ulica na Błonie liczbą 18

urządził w moich dobrach Nagórzan koło Lwowa w roku zeszłym zupełnie nową parową gorzelnię a w szczególności: Aparat miedziany kolumnowy systemu francuskiego, który dostarcza wódkę 93-94 traless. Maszyny parowawo o sile 6 koni, który ciśnieniu 3 atmosfer całej gorzelni w ruchu utrzymuje. Stądnie wierzchni z pompą, która dostarcza na godzinę 120 hektolitrow żrzałej wody. Z cukiernię z chłodnicami własnego systemu, która w przeciągu trzech kwadransów ochładza robotę na 12 stopni — zas przy parniku urządź przysiad, który rozciera każdy gatunek zboża, a eiaz by najlichszy na miast i tem samem przyczynia się do dobrych wydatków.

Słowem Pan August Schumann swoim umiętnym poprowadzeniem robót i urządzeniem gorzelni zadowolmił mnie w zupełności, a tem samem zaszczytł sobie u mnie na jak najpochlebniejsze świadczenie i polecenie. We Lwowie 26. czerwca 1894. 1738 1-2

50 ct. 1 litr Wina białego stołowego bardzo dobrego, czystego, naturalnego. 60 ct. 1 litr Wina czerwonego stołowego, wzmacniającego, czystego, naturalnego. 36 ct. 1 litr piwa pilzneńskiego wymienionego z Browaru akcyjnego, także i do koniak. St. Wojciechowskiego róg ul. Akademickiej i Chorążczyzny. poleca HANDEL

